

Het protocol inzake de werkwijze van de Adviescommissie VOG Politiegegevens

Artikel 1. Definities

In dit protocol wordt verstaan onder:

- a. Commissie: de Adviescommissie VOG-Politiegegevens, als bedoeld in artikel 35a, vierde lid, van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens;
- b. Justis: Justis, als bedoeld in artikel 2, derde lid, onder b, sub 2, van het Organisatiebesluit Ministerie van Justitie en Veiligheid;
- c. Minister: de Minister voor Rechtsbescherming;
- d. VOG-P: VOG Politiegegevens als bedoeld in artikel 35a, eerste lid, van de wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.

Artikel 2. Doel

Het doel van dit protocol is het vastleggen van en het bieden van duidelijkheid over de wijze waarop de commissie haar werkzaamheden uitvoert.

Artikel 3. Te beoordelen beslissingen

1. De commissie selecteert steekproefsgewijs de te beoordelen beslissingen aan de hand van een door Justis aan te leveren lijst met VOG-P zaken. Indien gewenst kan de commissie Justis verzoeken om VOG-P zaken met specifieke kenmerken ter beoordeling voor te leggen. De commissie beoordeelt zowel toegewezen als afgewezen VOG-P aanvragen.
2. De secretaris draagt zorg voor het aanleveren van de dossiers van de geselecteerde VOG-P zaken. De commissie ontvangt het beschikbare dossier, met indien aanwezig, daarin in ieder geval:
 - a. de justitiële gegevens
 - b. de politiegegevens
 - c. het voornemen tot afwijzing
 - d. het besluit in primo
 - e. de beslissing op bezwaar
3. In verband met het onderzoek naar signalen van discriminatie die bij de beoordeling van een aanvraag door Justis mogelijk een rol hebben gespeeld, worden de aan de commissie te verstrekken stukken in het dossier niet geanonimiseerd.

Artikel 4. Wijze van beoordeling

1. Een VOG-P zaak wordt steeds door minimaal twee leden van de commissie voorbereid ter beoordeling door de commissie.
2. De commissie beoordeelt de beslissingen aan de hand van vooraf bepaalde criteria, waarbij in ieder geval aandacht wordt besteed aan:
 - a. selectie en betrouwbaarheid van gegevens;
 - b. conformiteit van de beslissing met het opgestelde beleid;
 - c. rechtsgelijkheid en non-discriminatie op enigerlei grond;
 - d. begrijpelijkheid van de onderbouwing van de beslissing;
 - e. communicatie met de aanvrager en leesbaarheid van de beslissing.
3. De commissieleden nemen de beoordeling van de geselecteerde VOG-P dossiers op in een toetsingsformulier. De commissie stelt de beoordeling vast in een plenair overleg. De secretaris stelt een verslag op van het overleg.

Artikel 5. Gegevensverwerking

1. De commissie heeft geen toegang tot meer gegevens voor een duur die langer is dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de taak van de commissie.
2. Na de beoordeling van de geselecteerde dossiers door de commissie retourneren de leden van de commissie de aan hen verstrekte dossiers aan Justis en/of wordt hen de digitale toegang tot die dossiers ontzegd.
3. De leden van de commissie hebben slechts toegang tot de VOG-P zaken die aan de commissie zijn verstrekt in het kader van haar taak.

4. De leden van de commissie krijgen eenieder een persoonlijk en niet te delen account waarmee zij toegang hebben tot de beveiligde digitale werkomgeving van het Ministerie van Justitie en Veiligheid.
5. Het is niet toegestaan om de verstrekte informatie in een andere digitale omgeving, dan die van het Ministerie van Justitie en Veiligheid te raadplegen.

Artikel 6. Geheimhouding en integriteit

De voorzitter en de leden van de commissie ondertekenen een geheimhoudings- en een integriteitsverklaring.

Artikel 7. Jaarlijks verslag

1. De commissie brengt jaarlijks een verslag uit aan de Minister.
2. Het verslag beschrijft de werkzaamheden van de commissie, evenals bevindingen en adviezen van de commissie. In het jaarlijks verslag wordt uitdrukkelijk aandacht besteed aan mogelijke signalen van discriminatie die een rol hebben gespeeld bij de beoordeling van een VOG-P aanvraag.
3. In het verslag wordt opgenomen hoeveel VOG-P beslissingen de commissie heeft beoordeeld.
4. De commissie neemt geen persoonsgegevens op in het verslag.
5. De commissie is zelf eindverantwoordelijk voor de inhoud van het verslag. Het verslag herkenbaar is herkenbaar als een rapport van de commissie.
6. Alvorens de commissie het jaarlijks verslag vaststelt en toestuurde aan de Minister, legt zij het verslag ter verificatie van feitelijkheden voor aan de directie van Justis. Gemaakte opmerkingen en wijzigingen worden herkenbaar in het vastgestelde verslag opgenomen.

De Voorzitter van de Adviescommissie VOG Politiegegevens,

C.J.L. van Dam

Toelichting op het protocol van de Adviescommissie VOG-Politiegegevens

Door middel van dit protocol stelt de Adviescommissie VOG-P haar werkwijze vast, zoals voorgeschreven in artikel 6 van het Besluit van de Minister voor Rechtsbescherming van 12 december 2022, nr. 4369109, tot benoeming van de voorzitter en de overige leden van de Adviescommissie VOG-Politiegegevens en houdende bepalingen inzake andere aangelegenheden die de adviescommissie aangaan (Benoemingsbesluit Adviescommissie VOG-Politiegegevens, hierna: het Benoemingsbesluit).

De commissie heeft tot taak de kwaliteit van de besluiten over aanvragen voor een verklaring omtrent gedrag, bedoeld in artikel 35a van het eerste lid, van de Wet justitie en strafvorderlijk gegevens en de zorgvuldigheid waarmee deze tot stand komen, te beoordelen. De commissie heeft aandacht voor de wijze waarop bronnen bij de beslissing worden gebruikt, in het bijzonder in verband met de kwaliteit en betrouwbaarheid van politiegegevens. Tevens is de Adviescommissie VOG-P alert op signalen van discriminatie. De Adviescommissie VOG-P formuleert waar mogelijk aanbevelingen voor de toekomst. De onderzoeken van de Adviescommissie VOG-P kunnen een bijdrage leveren aan de verdere bevordering van de kwaliteit en zorgvuldigheid van de VOG-P beslissingen.

Dit protocol beschrijft hoe de commissie concreet te werk gaat. Het protocol waarborgt een transparante en eenduidige beoordeling door de commissie en een verantwoorde werkwijze ten aanzien van gegevensverwerking. Het protocol waarborgt een goed verloop van het beoordelingsproces van de commissie. Dit protocol is geen statisch document. De toekomstige ontwikkelingen kunnen aanleiding zijn om het protocol te herzien.

Bepalingen die reeds zijn opgenomen in het Benoemingsbesluit (zoals algemene waarborgen ten aanzien van de onafhankelijkheid van de commissie(leden) en geheimhouding), worden door de commissie in acht genomen, maar worden niet herhaald in het protocol van werkwijze van de commissie.

De adviescommissie dient minimaal één keer per jaar de Minister voor Rechtsbescherming te informeren over haar bevindingen. De bevindingen van de commissie kunnen evenwel aanleiding geven om ook tussentijds gevraagd of ongevraagd advies uit te brengen.

Artikelsgewijze toelichting op de artikelen 3 tot en met 7

Artikel 3: De commissie acht onafhankelijkheid in haar rol en werkzaamheden van groot belang. De selectie van te beoordelen VOG-P dossiers, welke politiegegevens bevatten en in rechte vast staan zoals opgenomen in artikel 8, tweede lid van het Benoemingsbesluit, vindt uitdrukkelijk plaats door de commissie. Overigens kan Justis ook zelf beslissingen aandragen om te laten beoordelen door de adviescommissie. Deze adviezen komen dan in de regel bovenop de steekproefselectie. Wanneer het aantal inhoudelijke beoordelingen van VOG-P aanvragen (nog) beperkt is, kan de commissie ervoor kiezen om alle beslissingen – bijvoorbeeld ook alle afwijzende VOG-P beslissingen – te beoordelen.

Artikel 4: Het toetsingsformulier met daarin vastgestelde beoordelingscriteria van de commissie wordt door de commissie gebruikt om zelf een oordeel te vormen over de kwaliteit en zorgvuldigheid van de beslissingen van Justis. Dit toetsingskader is uitdrukkelijk anders dan een beoordelingskader dat Justis hanteert bij de beoordeling van VOG-P aanvragen. Hoewel het niet de primaire opdracht van de commissie is om de genomen beslissing te toetsen op rechtmatigheid, kunnen defecten in de door de commissie geformuleerde toets-criteria dermate elementair zijn, dat dit naar het oordeel van de commissie de rechtmatigheid van de beslissing aantast. Indien noodzakelijk zal de commissie dit constateren.

Artikel 5: De commissie hecht veel belang aan een zorgvuldige omgang met gegevens gezien de aard daarvan. De commissie neemt de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in acht. De taak van en grondslag voor de commissie is vastgesteld in artikel 35a, eerste lid, van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.

Artikel 44a, tweede lid van het Besluit Justitiële en strafvorderlijke gegevens, bepaalt dat de commissie verstrekte gegevens uiterlijk negen maanden na de datum van de verstrekking vernietigt. De commissie overweegt dat commissieleden ook binnen deze termijn gevoelige informatie niet langer tot hun beschikking hebben dan nodig voor hun werkzaamheden. Dat betekent dat een commissielid geen toegang meer heeft tot een VOG-P dossier na vaststelling van de beoordeling door de commissie. Wanneer het in verband met het doel van de commissie nodig blijkt om een dossier opnieuw te beoordelen, wordt deze in gezamenlijk overleg met de commissie opnieuw bij Justis opgevraagd. Eenzelfde zorgvuldige omgang met informatie wordt van de commissieleden verwacht bij toegang tot interne en vertrouwelijke stukken van Justis, die niet direct zien op een individuele aanvrager.

Artikel 7: Om inzicht te bieden in de werkzaamheden van de commissie zal ook het aantal beoordeelde beslissingen in het jaarlijks verslag worden opgenomen, mede in relatie tot het totale aantal uitgebrachte VOG-P beslissingen. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen beoordeelde beslissingen waarin de VOG-P wordt afgegeven en geweigerd.